

SKAUT — EXULANT

GLORIA

LIDEM

DOBRE

VOLE!

ZEMSKÝ SKAUTSKÝ SVĚM VE ŠVÝCARSKU

Ve výroční den vyhlášení nezávislosti Československé republiky 28. října zasedli skautští činovníci z Švýcar v radu ve Skautském domě v Badenu. Hlavními body programu bylo vytvoření podmínek pro celoroční skautofání a dále běh táboriště JIH pro léto 1974.

V rámci prvního bodu bylo rozděleno Švýcarsko v 3 oblasti: Západ, Střed a Východ pro než byli zvoleni oblastní vedoucí, kteří zorganizují neb již zorganizovali tyto oddíly:

1. skautský oddíl B A D E N - vedoucí br. Jestráb
zást. br. Mrož, přistupují kantony BS, BD

2. chlapčeský skautský oddíl B E R N - vedoucí
br. B l e s k.

3. chlapčeský skautský oddíl Z Ů R I C H (Cyrich)
vedoucí br. Pak

4. dívčí skautský oddíl - vedoucí ses. Hanka (E)

5. dívčí skautský oddíl 2- ZURICH (Cyrich) vedoucí
sestra Pirátka.

Bratřím a sestrám z hraničního kantonu AARGAU ponechává na vůli, do kterého z oddílů se začlení. Tímto sáme je při této příležitosti, aby své rozhodnutí oznámili příslušnému vedoucímu.

Zemským náčelníkem pro Švýcarsko byl zvolen bratr Čechule, zemským vedoucím br. Čocke. Obvyčným činovníkem pro Švýcarsko br. Jestráb/a, br. Zr zek si své evropské agendě ponechává i agendu Švýcarska.

Osvědčili se tento systém, měly by být tyto oddíly základem družin v příštích táborech.

Dále bylo dohodnuto, že nově zvolený zemský náčelník br. Čechule bude představen br. Jestrábem švýcarskému kolegovi. Projednájí poskytnutí klubovny a táboriště pro JIH pro československé skauty.

F. C. Šterba: Sao Paulo:

HOUSLÍČKY POD HLAVOU

(In memoriam Karla Ančerla)

Zas jeden ryzí muzikant
odšel do říše snové,
aby tam klépece vyhrával
přesněcky žbrusu nové.

Škoda, že Slavín uzavřen,
není tam zatím proň místo.
V kanadské zemi byl pohřben,
kde nebe je tak čisto.

Muzika hranice nemá
taktovka tvá vzduchem sviští,
nese ducha Libušina,
na časy lepší blyští !

Vešzte že máme muziku,
tu velmoc velice silnou.
Pomocí jí ve světě celém
vlny z Vltavy plynou...

Na shledanou, Maestro !

KOHOUTKOVÁ KOMETA 1973F

(Čechoslovaek objevil novou, nejjasnější kometu tohoto století.)

Nám před sebou dopis z Hamburgu podepsaný Dr. Lubošem Kohoutkem, tento mladý astronom proslavil naši astronomii před celým světem. A při tom se hrdě hlásí k svému českému původu.

Naši skauti i skautky se zabývají vědy také astronomií. Mění divná, voňná hlídka na skautských táborech, večerní návraty z výletů koncem srpna v listopadu a prosinci v listopadu k pozorování nové a nové.

České skautské astronomie se spokojuje se snahou hláskách souhvězdí, znalostí orientace hlavně pomocí Severky a na jihu dle hvězdy Minc, anglická úroveň času podle postavení souhvězdí.

Nově se rozšiřují vědomosti našich skautů o výhledy astronomie v úzkém prostoru naší sluneční soustavy, ale o komety, vesmírnou energii a skauti málo.

Je jisté naší povinností rozšířit tyto vědomosti zvláště i proto, že do našich skautských řad patří např. známý náš astronom z USA profesor Dr. Karel Kujer a že objevitelem komety, o které mluví dnes celý svět, je Čechoslovaek Dr. Luboš Kohoutek.

Jak došlo k objevu? Dr. Kohoutek vysvětluje to takto: Hamburská hvězdárna měla v programu od roku 1959 pozorování malých planet-hvězd. V tomto programu objevil Dr. Kohoutek na fotografické desce z 27. a 28. února 1973 kometu po něm nazvanou kometou-Kohoutek. Ta však byla velmi malá a pro svět nezajímavá - Kohoutek 1973 e.

Na jiné fotografické desce z 7. na 8. března objevil Dr. Kohoutek druhou kometu tohoto roku: KOHOUTEK 1973f! Tato kometa měla světelnost velikosti kol 16 (tj. 10.000krát slabší než nejslabší svítící hvězdy, s kým sotva viditelné!). V době objevu 13. III. 73, byla kometa 1973f 3,98 AE (tj. 596 milionů km. od země a 4,75 AE (711 milionů km) od slunce vzdalena v pohybu rychlostí 19,3 km za vteřinu ve směru k slunci. 26. listopadu dosáhne kometa dráhu naší země a bude od země vzdalena 220 milionů km.

23. prosince projde kometa Perihelium, tj. nejmenší vzdálenosti od slunce, tedy 21 mil. km s rychlostí pohybu 112 km za vteřinu.

Naši zemi se přiblíží kometa Kohoutek 1973f nejvíce dne 16. ledna 74 (120 mil. km) a dne 30. ledna bude opět stejně vzdalena od naší země a od slunce. Dráha této komety je parabolická, nebo třeba parabolická takže její oběžná dráha obnáší asi 10.000 roků!!! Skutečnou dobu oběhu komety Kohoutek 1973f bude možno přibližně určit teprve za 3 až 4 roky. --- Možnosti pozorování komety jsou v měsíci listopadu i v prosinci komety jsou v měsíci listopadu lze spatřit krátce před východem slunce jihovýchodním směrem nízkou nad horizontem. Nejlepší možnost pozorování bude v měsících lednu až březnu. Kometa se objeví na západu slunce směrem jihozápadním. V lednu bude nejjasnější a její ohon (ocas) bude asi 30° délky. V lednu dojde ke konjunkci komety s Venuší a s Jupiterem. Nejjasnější bude kometa ke konci prosince (velikost 5, něco jasnější než Venuše; Δ 1.4). Trebaže nelze očekávat

mimořádnou světelnost komety, ukazuje se, že tato kometa patří mezi nejsvětlejší tohoto století, světlejší než kometa Bennetova 1970 a než kometa Halleyova 1910 (která tolik polekala naše předky!). Kohoutkova kometa 1973f bude viditelná prostým zrakem v prosinci 73 a v lednu 1974. Kdo se vyzbrojí dalekohledem, uvidí jistě více!

Co jsou komety? Komety jsou nebeská tělesa, která náleží k naší sluneční soustavě a která se pohybují kol slunce dráhami takřka eliptickými, spíše parabolickými. Dosud známe 1600 komet a u 600 komet byla zjištěna jejich dráha. Každým rokem je objeveno 4 až 5 nových komet, ty však jsou viditelné jen hvězdařskými dalekohledy. Každá kometa má JADRO v průměru 1-20 km (průměr naší země je 12756 km), které sestává, jak nám ukazuje spektrální analýza, z pevných těles nebo nakupení malých pevných částek a dále z lehce vypařitelných částek vody (H_2O), amoniaku - čpavku (NH_3), metanu, kys. uhličitý (CO_2). Tyto byly normálně většinou plynné, ve velké vzdálenosti od slunce jsou zmrzlelé. Vlivem slunečního záření plynoují a tvoří až 100,000 km velkou plynovou sféru, které říkáme KOMA. Když se kometa přiblíží ještě více slunci vytvoří se ohon (ocas), který obsahuje plyny a prach z komy a tento je odkloněn od směru k slunci. Délka ohonu 50 až 100 milionů km, není výjimkou!! (Vzdálenost slunce a naše země je 150 milionů km!!). Jak vidno jsou komety velmi rozdílné velikostí, na př. kometa z r. 1843 měla ohon 250 mil. km! kometa z r. 1680 měla prý 415 mil. km, kometa z r. 1811 88 mil. km. a Halleyova z 1910 30 mil. km!!

Jak vznikají komety? Podle teorie H. Öpikera a doplnku J. Gorta krouží kol 100 miliard komet kolem slunce v značné vzdálenosti jako sledo-

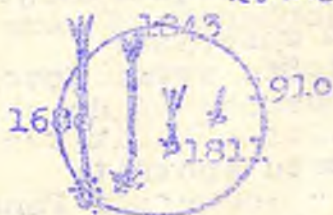
vatele chuchvalce materie. Čas od času jsou některé komety strženy drahou hvězd, přidruží se systému planet a získají novou, elipsovou či i hyperbolickou drhu.

Měřívíli jsme o „jádro“ a „komě“ komety; obě ji tvoří „hlavu“ komety. U komety 1811 prý byla hlava skoro tak velika jako slunce

(1 mil. km.) Zde několik náčrtů:

Zde délka ohonu k poměru z dráze naší země:

Jak dlouho existují komety? Máme jen málo zpráv o periodicky se vracějících kometách. Při vzniku ohnu v přechodu přes perihel, ztrácí kometa na materií a to může vésti k rozpadu materie komety až k úplnému zániku komety (kometa Encke). Po-
gladní pozdrav zaniklé komety je "padání hvězd" - mnohdy pravý "ohnostroj" na obloze. Je kometa nebezpečná? Dr. Kohoutek nás ujistuje, že komety jsou naprosto nebezpečná nebeská tělesa. Srazka komety se zemí je velmi málo pravděpodobná a i kdyby, přece k tomu došlo, vznikne nejvýše lokální katastrofa, kráter o několika km

Kd/by naše země prošla komou komety, sot-
va bychom to ušitili, protože hustota, ko-
my je asi 20 bilionkrát menší než husto-
ta naší atmosféry, a ohon komety je do kon-
ce locokrát řidší než koma. Pověsti jakoby
komety byla předzvěstí války, moru a ne-
šťastí zahrnují vědci naprosto.

Skautky a skauti! Využijte příležitosti
přiblížení se Kohoutkovy komety 1973f ma-
sí zemi a pořáďte si fotografie, na které
budete jednou jistě hrdi.
najdete si vhodné místo, postavte stativ
a exponujte mezi 15 vteřinami až 2 minuta-
mi (nutno vyzkoušet!). Stačí film s 25 DIN
cítlivostí. Vystříhujte si články a obráz-
ky o Kohoutkové kometě z novin a ilustro-
vaných časopisů!

Nalepte se svými fotografiemi a poznámka-
mi o pozorování do skautského deníku!
Zde ještě několik údajů, kde lze Kohoutko-
vu kometu spatřit:

4.12. v souhvězdí Panny mezi Spikou a pí-
ve Vodním hadu.

14.12. v souhvězdí Vahy v blízké slunni!

24.12. v souhvězdí Kosiče hadů (Hvězda X).

25.12. v souhvězdí Střelce, sev.zap. Gamma.

26.12. souhvězdí Střelce, ráno sev. gamma,
večer sev. zap. Delta.

27.12. až 2.1. stále ještě souhvězdí Střel-
ce, zprvu zvečera sev. Ekliptiky, 31. XII.
jihových. Rho a 2.1. blízko Ekliptiky
jihně hvězdy Atair v Orlu.

Ještě pozoruhodnost: Jistě jste již objevi-
li, že letos na podzim je planeta Mars ná-
padně jasná! Zahleďte se do hvězd a uvažujte
nad slovy Kanta Em.: Dvě skutečnosti mne
naplňují pokorou a vždy novým obdivem a

hlubokou úctou čím častěji: děle o tom
přemýšlím: H v ů z d n ě n o b e n a d e
u n o u w a m r a v n í z á k o n
ve mňdí!"

Poděkuje se zinně téžobě 1973/74 na kosti-
valu moznos čísti odobku Skutoč-hvězdyre

J. C. Šarba, Brazílie: Jana Anílova, 16 let:

ZNAM ČAROKRÁSNÉ MÍSTO KLIDU

Znam čarokrásné místo klidu
sč Šarba v šedých stálicích.

Dítat se do věků šarba:
z hloubi dýcháť vzduch ve výšince,
š pláňech pláť vlnit - šarba šarba!

šarbať se těch ločních pláň,
vlnit pláň šarbať a pláňky,
ve stáncích pláť chladnou vědu,
mlouvat tak krásny dálný svět
bez vši falše, a bez vytáčky.

šarbať se šarbať na honěnou,
mlouvat nízky vyandou,
a s níkým se více nevidět.

šarbaťku tak mlou .zasměnou!

„Znam čarokrásné místo klidu...“

DÍTĚ SE SMĚJE

Ten úsměv dítěte je po výtce
pozdravem z jiných, nadhmotných světů.
Plyvav' hebounce, mile a sladce
s malinkých, vládkých růžových retů.

Dítě směje se, a slunko vzešlo,
zašly chmury, smutek i počasíky.
Človíček-veličenstvo, jež přešlo
všechny magnáty, lince a fraky.

Nechte maličkých přijít ke mně...

Ze sbírky: Různotina 15 F. C. Štěrba

Místo loučení:

"Skaut-Exulant" byl vždy určen naší mládeži v zahraničí a v exilu. Snažil se udržovat národního ducha a naší skautskou tradici. Exilová' situace ho nutila být jen "popelkou". A přece snil o tom, že by měl a mohl být krásným časopisem pro mládež. Vyzýval k podpoře ty, kteří na to měli, ale nenašel porozumění. Mnozí zapomněli, co si doma v bídě slibovali a mnoha srdce se obalila be tohovou skorůdkou sobectví. Dnes vychází v pěkné formě jako časopis pro mládež RADAR v Římě a i jinde se myslí na časopis pro mládež. "Skaut-Exulant" zůstane popelkou, ale má naději na zlepšení po stránce technické. Proto přechází administrace ze Stuttgartu do Bülachu ve Švýcarsku. Také část redakce je nyní v Curychu. Naše skautky v čele se setrou Pirátkou se postarají o "Skauta-Exulanta"! Přejeme jim mnoho zdaru a slibujeme všestrannou podporu!

Ztráty a nálezy Ztratila se nám sestřička Slysí na jméno Ilonka Salabová. Kdo zná je jí novou adresu?

TÁBOR JANA PALACHA: Hlášení o bodování - br-Aquila:

Pokračování a doplňky:

	Čistota	Úkoly	Zkoušky	Odborky	Alvarez
ORLI	1	10	25	70	45
RACKOVÉ	1	24	20	55	52
SOBI	1	12	15	40	60

Celkové bodování: Orli - 161 Rackové 162
Sobi 128

Hodnocení jednotlivců:

I. br. Flíček

II. br. Karel

III. poradi získali hři: Jirka, Robin, Ferda, Pinda
Honza a Akela.

ALVAREZ:

Rozluštění šifry Sobi-Orli-Rackové

Uzly-poradí Sobi-Rackové-Orli

Šifra Sobi-Orli-Rackové

Ryby 3 čas. Rackové-Orli-Sobi

Klíč-čistota všichni stejně

Odborku STELCE splnili: (I, II, III.)

Akela, Flíček, Tom, Marian, Karel, Robin, Pinda,

Luboš, Jirka, Holub, Honza, Ferda.

Nováčkovskou a Druhotřídku (i. -tupěň) splnili:

Flíček, Jirka, Honza, Karel, Filosof, Robin, Luboš,

Akela, Ferda, Pinda, Tom, Marian, Vendul, Kitty, Ho-

lub.

Príkklady "služby" tábora: Tabule na náradí: Orli

Uzlovací tabule Flíček, Šifry s názvy stromů:

Filosof a Honza, Tabule se skautským zákonem:

Flíček a Honza, lilie-tábor: Sobi, Úpis BP: Honza

Z OBSAHU 22. ROČNÍKU:

Jen Palacký (Ani plamen nezničí touhu po pravdě a po svobodě)	2
F. C. Šterba: Dřevic ( ), Staré Sao Paulo (11), Pilsenská Jugoslávská (22, 23) Modrý sonet (23) Milavec (24), Kytice ka z Kytína (28), Klendi (34), Amba (35), Holubi na patě Avenině (45), Lidmaň (46), Pátý týden Komenského v Sao Paulu (56), Hadání z časem (58) Zná v Čechách (59), Marian ská Tejnice u Královic (60) Malžovy (62), Křivý mínek Milostná Jezulátka Pražské (88), Rozhovor z Rakouska (91), Měsíc (94), Housličky pod hlavou (111), Dítě se směje	118
Skautské tábory 1973	5, 6, 7, 8, 9
Skautské strašidla (Minka)	10
Z redakce	12, 22, 47,
J. K. Šeby: Baden-Powell - a dnou jinak	29, 30, 31
Přidání: Ano na Kostivalu	47
V zaplnění nad korekci ve skautingu	41, 50, 36, 23
Informační zpráva, Řádce skautských akouček 1 a 2, Skaut - Exulanti skautského oddílu Kensingtonu, M. B. (zvláštní přílohy)	
Naše letošní skautské tábory	28, 33, 50, 51, 55, 119
Oni srdce a sokolí letka	39
Z dějin, Sula am Meekar, města našich her	39, 51
Chystám se do tábora (Pambula), Čborky (Leň dráp)	42
Sam-Tam	43
Na Skaut - kardinalem	44
Práda z jezova Albock	45
Práda z jezova Albock	45
Pozorové číslo 65 až 96 (číslo ilustrací)	
K. Šapák: Svaty Václav	97
Fišek: Moje první noční hlídka	107
Koboučková kameta 1973 f	112
Místo loučení	116
2emky skautský sněm ve Svýcarsku	116
Fidela: Velká rada skauček a stávků	116